

Innehåll

Vår vision: ett levande Lidingö	4
Klimatplan för Lidingö	6
Skydda Lidingös natur	12
Giftfri miljö	16
En levande stad	22
En mänsklig ö	28
Hållbart resande	42
Växande näringsliv	46
Ett jämställt och jämlikt Lidingö	50
Lyssna på Lidingöborna	54
Våra kandidater i kommunalvalet 2018	60

Vår vision: ett levande Lidingö

Till Miljöpartiets Lidingö är alla välkomna. Här känner man sig hemma oavsett bakgrund och situation i livet. Det är en levande stad med ett rikt kulturliv och växande näringsliv. Vi har stadsdelar med utmärkt boende och kollektivtrafik. Ett stort värde på Lidingö är närheten till natur och djur. Närhet ger livskvalitet.

Invånarna är Lidingös främsta tillgång. Såväl unga som äldre trivs och alla har möjlighet att påverka utvecklingen av staden. På hälsans ö är välbefinnande och delaktighet en självklarhet. Människors lika möjligheter ger en levande stad med lyckad integration, skola och omsorg.

I vår framtid är Lidingö ett kretsloppssamhälle. Energiförbrukningen är låg och kommer från fossilfria och förnybara källor. Vi strävar efter en positiv klimatpåverkan och 2030 har vi halverat våra utsläpp och återvinner nästan allt avfall. Maten i skolor och äldreboenden är ekologisk. De flesta åker kollektivt, går eller cyklar till jobbet. Delningsekonomi har slagit igenom och vi delar på allt från elbilar till trädgårdsredskap.

Ett Lidingö med en hållbar framtid för både människa och natur.

Klimatplan för Lidingö

Grundläggande för Lidingös framtida utveckling är att vi skaffar oss en genomtänkt klimatplan. I dag saknas det.

Många andra kommuner har en plan för att begränsa koldioxidutsläppen och att bidra till minskad negativ klimatpåverkan i världen. Den kommunala politiken ska återspegla dessa globala mål.

För att uppnå det måste vi leva inom planetens ramar. Vi kan inte utarma naturens resurser och förstöra de ekosystem som vår överlevnad är beroende av. I en ny livsstil ingår såväl begränsningar som möjligheter. Genom att dela på resurser och använda ny teknik kan vi tillsammans skapa en rikare framtid.

Lidingö har mycket goda förutsättningar för att profilera sig som en ledande klimatkommun. Det som saknats hittills är den politiska viljan – den har vi i Miljöpartiet.

1. Utred klimatpåverkan

Kommunen vet inte hur mycket vi på Lidingö påverkar klimatet. För att kunna fatta kloka beslut behövs en klimatutredning avseende såväl stadens egna verksamheter som företag och hushåll. Det behövs

För att Lidingö ska vara klimatneutralt år 2030 behöver kommunen göra en plan.

konkreta beräkningar av Lidingös koldioxidutsläpp, värme- och energi-användning. Vårt mål är att halvera Lidingös klimatpåverkan till år 2030.

Den mest klimatvänliga resan är den som inte behöver göras. Staden bör därför planera för att minska resebehovet för sina anställda, genom att exempelvis samordna möten och att genomföra dem digitalt. Staden ska också planera för att minska behovet av resor för Lidingö-borna och uppmuntra byte till klimatsmarta resor, så som tåg- eller cykelresor. Den negativa påverkan som vi ändå har på klimatet behöver kompenseras. Det kan göras på olika sätt. Ett sätt är att starta en fond för att kompensera för kommunens negativa klimatpåverkan. Genom en sådan fond kan pengar öronmärkas till lokala projekt som minskar utsläpp.

Höga miljö- och klimatkrav ska genomsyra hela Lidingö stads verksamhet. Det ska gälla även när staden upphandlar varor och tjänster. De nationella miljö- och klimatmålen, Agenda 2030, som riksdagen beslutat om ska även Lidingö arbeta efter.

All mat ska vara ekologisk i kommunens serveringar i skolor, förskolor och äldreomsorg. Matsvinnet måste minska och den mat som blir över kan skänkas till hjälporganisationer. Maten ska vara utan onödiga tillsatser och genmodifierade råvaror (GMO), bekämpningsmedel och antibiotika bör inte förekomma. Utgångspunkten för att minska Lidingös klimatavtryck ska vara mat som är vegetarisk, säsongsanpassad och helst närodlat. Det är bättre för människan, djuren och jorden.

2. Förnybar energi

Lidingö stad saknar konkreta energimål. Övergången till förnybar energi, kräver redan nu en genomtänkt handlingsplan från kommunen. För att Lidingö år 2030 ska uppnå de nationella klimatmålen ska all förbrukad energi komma från förnybara källor, som ej är olja, naturgas, kol eller kärnkraft.

Solen är en dåligt nyttjad energikälla på Lidingö. Solpaneler ska sitta på alla kommunala fastigheter, från förskolor till äldreboenden. Med smarta elsystem kan hushåll och företag dela på och lagra egenproducerad energi. Till dessa system kan även elbilar kopplas.

För att underlätta för Lidingöbor att övergå till elbilar, behövs en snabb utveckling av infrastrukturen med laddstolpar. I dag finns endast en kommunal laddstolpe på ön.

Många villor och fastigheter värms upp med icke-förnybar energi. Med aktivt stöd kan kommunen hjälpa villa- och fastighetsägare att gå över till klimatsmart uppvärmning och elförsörjning. Det blir en besparing både för den privata plånboken och för klimatet.

I dag producerar Käppalaverket mycket spillvärme som bara släpps ut i Värtans vatten. Den spillvärmens används bättre som fjärrvärme för att värma upp hus. Verkets kapacitet att utvinna biogas ur avfall bör även utvecklas.

3. Klimatsmart byggande

Byggandet står i dag för en tjugondel av världens koldioxidutsläpp. Lidingö behöver en strategi för att kunna växa med fler bostäder utan att påverka klimatet negativt. Staden ska ha högsta miljö- och klimatkrav på sina byggnader, Miljöbyggnad Guld. Det ska även gälla när staden anvisar mark till privata aktörer för byggnation.

Att bygga i trä ger mindre utsläpp. Modern forskning lyfter fram fördelarna med att bygga med trästommar och hälsoaspekterna med att vistas i trähus. Flera kommuner satsar redan på strategier för träbyggande och det behöver även Lidingö göra. Träet inte bara binder koldioxid, utan är också lättare att transportera än stål och betong – vilket resulterar i färre transporter. Hus med trästommar är dessutom billigare och snabbare att bygga.

När Lidingö centrum nu ska byggas ut, finns ett utmärkt tillfälle att sätta staden på klimatkartan. En annan fördel med träbyggnation är att byggprocessen blir tystare och snabbare, vilket stör mindre i Lidingöbornas vardag.

Att bygga i trä är bra för miljön. Dels hålls energiförbrukningen nere, dels lagras kolet i träet under hela dess livstid. Det innebär, enligt forskning, att byggnation med trästommar istället för betong minskar nettoutsläppet av koldioxid med två ton per använd kubikmeter trä. Därför vill vi se mer träbyggnation i Lidingö.

Skydda Lidingös natur

Att leva på Lidingö är att bo nära naturen. För många är detta ett av de främsta skälen att bo här. Skogar och sjöar är viktiga källor till rekreation och livskvalitet.

Våra skogar på Lidingö är också en viktig grön kil i Stockholmsregionen. Den länkar ihop olika grönområden för växter och djur, särskilt insekter, vilket skapar en biologisk mångfald. Skogen ska vårdas varsamt och inte brukas kommersiellt. Det finns ett antal områden på Lidingö som har höga naturvärden och bör skyddas som naturreservat.

I en framtid med förändrat klimat och extremt väder, blir det viktigare med så kallade ekosystemtjänster. Exempel på sådana tjänster är naturens förmåga att förse oss med rent vatten och ren luft, binda koldioxid och att pollinera växter. I och med klimatförändringarna blir naturen skörare. Därför måste vi stärka systemet, för att öka motståndskraften i våra omgivningar.

Många föreningar och privatpersoner är engagerade i naturen på Lidingö. Staden ska ha en god dialog med dessa. Ett råd för naturvård kan bli ett forum för dialog och utbyte av information och erfarenhet.

1. Nya naturreservat

På Lidingö har vi unika områden som behöver skyddas. Därför vill vi utöka naturreservaten på ön. Det är bland annat mycket angeläget att skydda områden i norra Sticklinge och runt Kottlasjön där man återfinner det fåtal områden som fortfarande har sumpskog, vilka också lyfts fram i Lidingös Grönplan.

Området kring Kottla är särskilt känsligt med viktiga våtmarker, skyddade djurarter, högt klassade naturvärden och unika rekreativa miljöer. Därför bör Kottlareservatet utökas till att omfatta även Kottlas södra delar.

2. Skogsvård – inte skogsbruk

Skogen på Lidingö ska inte ses som en ekonomisk tillgång. Istället är den en resurs för vår livskvalitet. Skogen ska vårdas, inte brukas med vinstintresse. Industriellt bruk av skogen med tunga skogsmaskiner förstör både mark och växtlighet. Där det är möjligt ska Lidingö stad använda sig av häst i samarbete med Elfviks gård, likt många andra kommuner.

Skogen har mått bra av de senaste årens moratorium. Skogen har då lämnats orörd och det har ej varit tillåtet att avverka den. En utvärdering bör göras för att se hur moratoriet kan kompletteras med varsam naturvård, för att planera för en långsiktigt sund skog.

3. Skonsam parkvård

Lidingös parker och gräsmattor bör där det är möjligt skötas med hjälp av häst. Kommunen ska undvika bensindrivna maskiner och ständigt sträva efter att minska klimatpåverkan. Dessutom ger det en tystare

klippning och gräsmattor som är tätare och snyggare. Hästar används redan för gräsklippning och slåtter i flera kommuner i landet och är ett trevligt inslag i stadsbilden.

Staden ska också planera för grönområden som binder samman stadsdelar, vilket gör det möjligt för djur och växter att förflytta sig. Barriärer som till exempel Södra Kungsvägen kan byggas bort genom så kallade ekodukter över vägen, en bro med grönstråk som även kan ha cykel- och gångväg.

4. Stadsodling på Lidingö

Vi vill öka kunskapen och intresset för lokal matproduktion. Stads- och trädgårdsodling samt en årlig lokal skörde- och äppelmarknad kan vara en väg dit. Lidingös natur behöver fler pollinerande insekter och det kan åstadkommas genom mer varierad odling och fler bikupor på ön. Lokal odling utgör också ett kulturarv och hjälper unga generationer att förstå vårt beroende av naturen. Öns skolor och förskolor bör ha skolträdgårdar och kurser i odling, gärna i samverkan med äldre generationer och odlarföreningar på ön.

5. Naturskola och ekomuseum

Nu är det dags att öns barn får sin naturskola, där naturen används som klassrum. En naturskola kan också fortbilda och inspirera skol- och förskolepersonal.

Lidingö bör ha ett eget kulturhistoriskt ekomuseum. Ett ekomuseum är ett friluftsmuseum som visar hur kultur- och arbetsmiljöer påverkar landskapet.

Giftfri miljö

Lidingöbor ska känna sig trygga i att deras vardag är fri från gifter. Vi är omgivna av skadliga kemikalier. De finns överallt i vår miljö: i våra kläder, möbler, datorer, mat och barnens leksaker. Barn måste kunna gå i skolan och delta i fritidsaktiviteter utan att riskera sin hälsa.

Vid behov ska begränsningar och förbud införas. Staden ska alltid följa försiktighetsprincipen om det råder osäkerheter kring ett ämnes skadlighet.

Genom att minska på avfallet, minskas också användningen av kemikalier och naturresurser. I slutna kretslopp återanvänds material och ämnen, istället för att bli till avfall.

1. Giftfria förskolor och skolor

Små barn får inte utsättas för gifter i sin förskolemiljö. Leksaker, textilier, färg och byggmaterial ska vara giftfria i både kommunala och fristående förskolor. Så är det inte i dag.

Lidingö stad ska aktivt stödja skolor och fritidsaktiviteter att ta initiativ för att säkerställa en giftfri miljö.

2. Föroreningar på Lidingö

Lidingö har en ovanligt stor mängd förorenad mark från gamla industrier. Denna ska hanteras försiktigt. Konsekvenser för människa och miljö ska nog utredas innan marken används. Staden ska regelbundet kartlägga och uppdatera registret över förorenad mark, så att alla Lidingöbor enkelt kan ta reda på var det finns föroreningar. Det ska ingå redan från början i stadens arbete med översikts- och detaljplaner.

Översiktsplaner anger vad som ska kunna byggas på en plats, till exempel bostäder, en skola, verkstäder, kontor eller inget alls. I detaljplaner bestäms hur man måste bygga.

3. Rent vatten

Staden fick 2017 en blåplan för att skydda och förbättra vår vattenkvalitet, både på och runt Lidingö. Precis som med stadens grönplan, miljöprogram och kemikaliplan, vill vi att blåplanen ska vara styrande för all stadsplanering. Det måste finnas mål som går att mäta och där förändringar över åren kan spåras.

Staden behöver bättre kontroll över gifter som släpps ut i dagvattnet som rinner ner i våra gatubrunnar och ut i vattnet på och runt Lidingö. Det kan gälla partiklar från biltrafiken, mikroplaster från konstgräsplaner och bekämpningsrester från trädgårdar.

Det omfattande båtlivet runt Lidingö släpper ut en mängd miljöfarliga ämnen. Staden har en aktiv informationsspridning om båtlivets miljö-

faror som bör utvärderas. Om utsläppen inte minskar ska andra och mer effektiva åtgärder användas. Gemensamt ägande av båtar och båtpooler ska uppmuntras. Färre båtar minskar användandet av skadliga kemikalier.

Kottlasjön var tidigare reservvattentäkt för Lidingö, men i dag finns ingen sådan. Vattenförsörjningen kommer från Stockholm i två vattenledningar. Om något skulle hända med dessa, är Lidingö beroende av att vatten forslas till ön med båt. Därför bör Lidingö utreda om vi på nytt behöver en egen reservvattentäkt med rent vatten.

Lidingös omgivande vatten delas av andra kommuner. Därför bör staden samarbeta med dessa för att blåplanen bättre ska kunna genomföras. Det kan ske genom ett gemensamt vattenråd.

Käppalaverket på Lidingö renar vattnet från en halv miljon människor i elva kommuner. Utsläppen från verket påverkar vattenkvaliteten och det marina livet i den sköra innerskärgården. Investeringar behövs för bättre vattenrening, speciellt för att få bort läkemedelsrester och mikroplaster. Det finns planer på att flytta Käppalaverkets utsläppspunkt längre ut i skärgården. Konsekvenserna av det behöver utredas mycket noga för att inte orsaka nya skador.

4. Luft och buller

Även Lidingö måste ta ansvar för luftens kvalitet. Den är främst beroende av de lokala utsläppen från biltrafik, skorstenar och liknande.

Biltrafiken orsakar utsläpp och partiklar från däck och asfalt i luften. Dessa utsläpp orsakar många onödiga dödsfall. Trafiken är dessutom

den främsta källan till störande buller. Det kan avhjälpas med hastighetsbegränsningar och andra farthinder. En aveny längs med Södra Kungsvägen skulle minska såväl hastigheter som buller och utsläpp. Luft och buller kan även förbättras genom användning av buskar och träd, samt så kallade gröna väggar.

Byggbuller kan minskas genom att bygga mer med trästommar. Det beror på att mycket av arbetet med stommarna sker på annan plats och att bara färdiga moduler sätts ihop på bygget. Det kortar tidslängden för byggandet på platsen avsevärt.

Nya förskolor och skolor ska byggas med bullerdämpande arkitektur. I befintliga inomhusmiljöer ska också bullerproblem åtgärdas.

Fortums värmeverk i Dalénum måste sluta använda olja. I dag släpper det ut betydande mängder kvävedioxider, svavel, stoft och koldioxid. Värtaverket i Hjorthagen ska sluta använda kol 2022, vilket kommer att minska utsläppen över Lidingö. Vidare behöver staden undersöka i hur hög grad eldning i eldstäder och trädgårdar ger sämre luft.

5. Bekämpningsmedel

I trädgårdar, parker och golfbanor används ofta bekämpningsmedel med miljöfarliga ämnen. Staden ska aktivt stödja privatpersoner och företag att välja andra alternativ. Vid behov ska staden även kunna utfärda en lokal förordning som förbjuder exempelvis bekämpningsmedel som skadar bisamhällen. Staden ska minska sin egen användning.

6. Minska plastutsläppen

Plast i haven är ett globalt problem. Som ö har vi ett särskilt ansvar att minska våra plastföroreningar. På Lidingö finns ett femtontal fotbollsplaner med konstgräs som släpper ifrån sig mikroplaster, som negativt påverkar det marina växt- och djurlivet. Inte ens på Lidingö kan naturen bryta ner och omhänderta plast.

Mycket plast slängs också direkt i vattnet. Det ska finnas gott om sopkorgar och återvinning vid vatten för privatpersoner och båtliv. Våra stränder ska städas regelbundet.

Mikroplaster kommer exempelvis från tvätt av kläder av syntetmaterial, slitna bildäck, båtbottnfärg, kosmetika, samt förpackningar och plastpåsar som slängs i naturen.

7. Kretslopp istället för avfall

Lidingö ska bli ett kretsloppssamhälle istället för ett slit- och slängsamhälle. I ett kretslopp används saker många gånger och avfallet begränsas. Det avfall som ändå uppstår, går till återvinningen och blir material till nya saker. Då minskas även förbrukningen av jordens resurser.

Det ska vara lätt att återvinna och återbruka i närheten av ens bostad. Staden bör aktivt uppmuntra och stödja initiativ hos enskilda, föreningar, företag och fastighetsvärdar som vill öka återvinningen och återbruket. Återvinning av svinn från restauranger och butiker bör också stödjas. Återvinningscentralen i Stockby ska vara tillgänglig och bättre anpassad för personer utan bil.

Levande stad

Lidingö ska inte vara en sovstad, utan en levande stad där värdefull natur skyddas. Människors livskvalitet ökar med närhet till kollektivtrafik, natur och stadens service. Det är så många vill bo. När resebehovet minskar blir också utsläppen mindre.

Det ska vara lätt att ta sig runt på ön med kollektivtrafik, till cykel och till fots. I Lidingö centrum och de olika stadsdelarnas centrum ska service och handel finnas med mötesplatser för kultur och andra aktiviteter.

1. Växa i takt med regionen

En levande stad behöver människor. Lidingö har inte vuxit i takt med regionen, utan har sedan 1970-talet halverat sin andel av Stockholms läns befolkning. De kommande åren kommer vår befolkningstillväxt att vara den näst lägsta i länet. Det leder till en snedvriden befolkningsstruktur med färre personer i arbetsför ålder. Andelen äldre på Lidingö ökar och många yngre flyttar från ön eftersom det inte finns bostäder. Vi behöver bli fler Lidingöbor. De nyanlända på Lidingö utgör här ett välkommet tillskott till befolkningsutvecklingen.

Vi vill att Lidingö ska växa i takt med den omgivande regionen. Med en växande befolkning ökar möjligheterna till förbättrad kollektivtrafik, klimatsmart stadsplanering, livskraftigt näringsliv och en vital lokal arbetsmarknad. För det behövs en bättre bostadspolitik och ett

växande kommunalt bostadsbolag. Det är inte hållbart att bygga så få bostäder som möjligt och att lägga ned Lidingöhem.

En svag befolkningstillväxt och därmed snedvriden befolkningsstruktur minskar stadens skatteunderlag. Den kommunala servicen blir dyrare för varje invånare och riskerar att bli sämre. I dag betalar en Lidingöbo näst mest i länet för den kommunala servicen. Vi behöver bli fler som delar på kostnaderna.

2. Sammanhållen stad

Lidingö är i dag en ö uppdelad i många områden. Det har utvecklats en kultur där bilen körs från en plats till en annan, istället för att man tar en trevlig promenad. Områden behöver byggas ihop istället för att förbli separerade.

Istället för att planera för ett enda centrum, får Lidingö i vår vision ett par längre, promenadvänliga stråk med ett levande affärs- och kulturliv. Ett av dessa kan gå mellan Lidingö centrum och Skärsätra, längs med Södra Kungsvägen som en aveny med Lidingöbanan i mitten. Där kan också byggas nya bostäder, uteserveringar, gallerier och andra kulturaktiviteter. Ett annat "Lidingöströget" kan gå mellan Torsvik och Kyrkviken, via Lidingö centrum, där invånare går och cyklar.

Stadsplaneringen ska skapa en trygg och välkomnande stad med många mötesplatser. God kollektivtrafik, samt gång- och cykelbanor gör staden mer miljö- och klimatvänlig.

3. Blandade boendeformer

Blandade boendeformer ger en mer levande stad. De nya bostäder som byggs ska passa för olika livssituationer och plånböcker. Lägenheterna ska vara olika stora, anpassade till yngre eller äldre boende, samt en större andel hyresrätter än i dag. Staden och det kommunala bostadsbolaget ska arbeta för detta.

Många av de som arbetar inom Lidingö stads två största verksamheter, omsorg och skola, bor inte på Lidingö utan pendlar hit. Med fler bostäder till rimliga hyror kan fler av dem bo här. Kortare resor till arbetet skulle underlätta stadens rekrytering av nya medarbetare och kunna minska den höga personalomsättningen.

4. Kulturen i centrum

Vi vill sätta fokus på kulturen. Den ska inte placeras vid sidan av, utan finnas i samhällets kärna. Den bygger broar mellan människor med olika bakgrund och berikar oss med upplevelser vi ofta inte får i vardagen. På Lidingö bor många kulturaktiva människor och intresset är stort för stadens och föreningarnas kulturaktiviteter.

Dessvärre satsar Lidingö stad betydligt mindre på kultur än andra kommuner, med bara tre procent av stadens budget i jämförelse med ett riksgenomsnitt på fem procent. De återkommande besparingarna slår mot de som har sämst förutsättningar. Köerna till Musikskolan och Sagateatern för barn är för långa och avgifterna höga. Alla barn ska få möjlighet att ta del av kultur oavsett familjens ekonomiska förutsättningar. Staden ska utreda möjligheten att starta en kulturskola, som tar ett samlat grepp om kulturutbudet för barn och unga.

Lidingö saknar i dag ett kulturhus. Vi vill att det ska ligga i stadshuset i anslutning till biblioteket, som under nästkommande år flyttar in i stadshuset. Som mötesplats och arena för information och kultur, fyller biblioteket en viktig funktion. Det ska vända sig till personer i alla åldrar och med olika bakgrund. Intill biblioteket ska det finnas lokaler för utställningar, föreläsningar och föreningsliv. I stadshuset vill vi också ha en stor scen för musik, teater och andra framträdanden, vilket saknas på Lidingö i dag. Öppettiderna på stadsbiblioteket ska vara generösa. Bokbussens verksamhet ska utvecklas.

Kultur i skolan ska vara en självklarhet. Alla skolor ska också ha tillgång till bemannade bibliotek med utbildade bibliotekarier.

5. En meningsfull fritid

På Lidingö ska det finnas ett rikt utbud av meningsfulla fritidsaktiviteter. Staden ska stödja föreningslivet och breddidrott ekonomiskt med bidrag, samt genom att tillhandahålla anläggningar. Alla barn och unga ska kunna utöva sina fritidsintressen oavsett om det gäller idrott, friluftsliv, kultur eller något annat.

Staden behöver bli bättre på att planera för aktiviteter för barn och unga. Fritidsgårdar och fritidshem spelar en viktig roll. Men de behöver kompletteras med aktiviteter runt om i staden där unga bor, vilket också kan ske i samverkan med föreningar och näringsliv. Vi vill dessutom ha en bemannad parklek på ön.

Det finns ett behov av att rusta upp och klimatanpassa stadens idrottsanläggningar, för att bättre fylla föreningarnas behov och minska energiåtgången. En ny simhall bör ligga där flest människor enkelt kan nå den. Vi vill att Lidingö ska se om det går att bygga en stor simhall tillsammans med Stockholm i närheten av Lidingöbron. Ett kallbadhus skulle vara ett välkommet inslag på Hälsans ö.

En ny simhall har länge legat i topp på Lidingöbornas önskelista. De befintliga baden Gångsätrahallen och Breviksbadet är båda ett fyrtiotal år gamla och lever inte upp till moderna krav. 2017 beslutade kommunen att det är dags att bygga en ny. Miljöpartiet vill att den ska läggas där den är som mest tillgänglig för Lidingös invånare.

En mänsklig ö

Vi är stolta över Raoul Wallenberg, som föddes i Kappsta, Lidingö, och står staty mellan stadshuset och biblioteket. Lidingö stad lyfter gärna fram honom i olika sammanhang och delar varje år ut ett Wallenberg-pris om 30 000 kronor till personer som verkat i hans anda.

Wallenberg inte bara inspirerar med sitt självupppoffrande arbete i att rädda tusentals judar undan förintelsen under andra världskriget. Hans koppling till Lidingö förpliktigar också. Miljöpartiet vill att Lidingö ska följa upp Wallenbergs gärning i vårt flyktingmottagande.

Det är också viktigt att uppmärksamma andra grupper med särskilda behov och ge tidigt stöd till dem. Vi behöver hela tiden utveckla vår kunskap och arbete med jämställdhet och tillgänglighet. Staden behöver planera långsiktigt för att möta de ökande behoven av en bra skola för alla elever och en väl fungerande omsorg och integration.

1. Skolan och förskolan

Lidingös skolor och förskolor ska ge alla elever och barn de bästa förutsättningarna för att lära och att utvecklas. I dag minskar lusten att lära i skolan ju äldre eleverna blir. Det är en trend som måste vändas. En viss sorts undervisning kan inte passa alla elever. Därför behöver pedagogiken utvecklas för att möta elever på olika nivåer, både de som halkar efter och de som är understimulerade.

I förskolan och lågstadiet läggs grunden till den fortsatta skolgången. För att ge barn en bra start i livet behövs lagom stora barngrupper och tillgång till förskolelärare, behöriga lärare, speciallärare och elev-assistenter. Ingen ska lämna årskurs tre utan att kunna läsa, skriva och räkna. Fler ska ha möjlighet till modersmålsundervisning i sitt eget språk. Den underlättar också inläringen av svenska. Alla ska kunna få godkända betyg när de lämnar grundskolan och gymnasiet och det ska även gälla de som går i särskola.

I skolan behöver rektorerna och så kallade förstelärare få ett tydligare ansvar för det pedagogiska ledarskapet. Istället för att rektorer och lärare ägnar dyrbar arbetstid åt administration, ska arbetet läggas upp så att de får mer tid åt pedagogik och elever, till exempel kan lärarsekreterare avlasta.

Lärarna har huvudansvaret för undervisningen. Elever och föräldrar är dock en viktig resurs för skolans utveckling. Det ska finnas en god dialog mellan lärare, elever och föräldrar. Kommunala och fristående skolor ska ha likvärdiga förutsättningar. Skolorna på Lidingö ska vara attraktiva arbetsplatser med bra arbetsmiljö dit lärare och annan personal vill söka sig. Staden ska erbjuda bra villkor, konkurrenskraftiga löner och kompetensutveckling.

Antal barn med behov av särskilt stöd ökar varje år. De riskerar att hamna i utanförskap. Skolor som tar ett större ansvar ska få resurser för att möta barnens behov. Samma ska gälla för de skolor som tar emot fler nyanlända och ensamkommande barn. Den särskilda socio-

Ett mänskligt samhälle tar hand om alla dess invånare, väletablerade såväl som nyetablerade.

LIDINGÖ 2025

ekonomiska pengen, som ges till skolor som har många elever med större behov, ska höjas när det totala behovet ökar. Det ska också utredas om den pengan bör införas i förskolan.

Det är stor stress och höga prestationskrav i Lidingös grund- och gymnasieskolor. Den ökar ju äldre eleverna blir och främst hos flickor. Många mår dåligt. Denna utveckling kräver stor uppmärksamhet och måste utredas på djupet. Men redan nu kan mycket göras. Elevhälsan ska tillsammans med skolor ha resurser att arbeta förebyggande och långsiktigt. Kuratorer ska finnas på varje skola. Enligt forskningen har fysisk aktivitet under skoltid stor betydelse för elevers resultat och välmående, samt minskar stressen. Regelbunden fysisk aktivitet och korta rörelsepauser under lektionstid bör tas in mer i undervisningen. Nyttiga mellis på skolor och fritids är bra för att hålla energin uppe hela dagen.

Att kunna välja en skola man trivs med är viktigt. Gymnasieelever från Lidingö ska även fortsättningsvis kunna välja skola i hela Stockholmsområdet. Hersby gymnasium ska när elevkullarna växer ändå sträva efter att ge så många Lidingöelever som möjligt plats för att kunna studera på ön. Om öns befintliga skolor har tomma platser, ska kommunen inte stödja etablering av nya friskolor. Annars riskerar alla skolor att få för lågt elevunderlag och sämre ekonomi, eftersom skolorna finansieras genom skolpengen som följer varje elev.

Vi stödjer att elever går i den skola och förskola som ligger närmast. Kortare väg till skolan gör att färre föräldrar måste skjutsa med bil,

samtidigt som det är bättre för barnens välmående. För de som går, cyklar eller åker kollektivtrafik längre sträckor är säkra skolvägar nödvändiga.

Lärandet är livslångt och alla ska få en andra chans. Vi vill satsa på komvux för att bland annat nyanlända ska få förutsättningar för att kunna studera vidare på högskolan och komma in på arbetsmarknaden. De arbetsorienterade utbildningarna på komvux kan utformas i samverkan med det lokala näringslivet.

2. Välkomna nyanlända

Vi vill verka i Raoul Wallenbergs anda. Migration är en naturlig del av människans historia. De nyanlända som Lidingö tar emot är en resurs för framtiden. Med rätt stöd i rätt tid, får vi medborgare som kan hjälpa Lidingö att växa både ekonomiskt och kulturellt. Många föreningar, privatpersoner och kommunanställda har arbetat hårt för att välkomna nyanlända till Lidingö och hjälpa dem att bli en del av vårt samhälle. Mottagande av nyanlända ska hjälpa dem att skapa en fast punkt, med tryggt boende och förutsättningar för att arbeta, studera och delta i samhället. Det kan ta tid och kräver ett långsiktigt åtagande.

Staden ska planera för att ta emot flyktingar i proportion till sin befolknings storlek. Bosättningslagen är till för att hjälpa nyanlända till en bra integration. Staden ska ta fullt ansvar för sitt mottagande och hjälpa varje person och familj till eget permanent boende, men också lotsa till studier i svenska och utbildningar som kan leda till jobb.

Fast bostad är ett måste för att komma rätt i samhället. Lidingö måste planera för fler bostäder för att minska den skriande bostadsbristen som försvårar stadens mottagande av nyanlända och även drabbar Lidingöungdomar. Bostadsbrist ska inte vara en ursäkt för att ta emot färre, utan en motivation för att anstränga sig mer. Lidingö har under många år byggt i alltför låg takt i förhållande till en växande Stockholmsregion. Vi har goda förutsättningar för att förtäta flera av våra bostadsområden. Även modulhus ska placeras på lämpliga platser för att komplettera behoven.

Ensamkommande som hinner fylla 18 år under asylprocessen, ska ges möjlighet att bo kvar på Lidingö under hela sin studietid på gymnasiet och inte som nu, tvingas flytta. Att ryckas upp från skola och socialt nätverk försvårar möjligheten till en god start i Sverige för de som sedan får uppehållstillstånd.

3. God vård och omsorg

Andelen äldre blir allt fler på Lidingö. Därför behövs fler boenden och en väl fungerande hemtjänst. Boenden bör ligga i anslutning till Lidingö centrum eller stadsdelscentrum. Hemtjänsten ska inte arbeta efter tidsbestämda schabloner, utan hjälpen ska kunna anpassas till de äldres dagliga behov.

Att välja boende och ha kontakt med olika myndigheter och vårdinrättningar kan vara svårt. Därför bör staden inrätta en ny tjänst, omsorgsamordnare, som ger hjälp att hitta rätt. Det räcker inte med broschyrer.

Att bo på äldreboende ska vara en god tid i livet.

Det ska vara en god tid i livet att bo på äldreboende. Måltider och aktiviteter ska vara positiva inslag under dagen. Vistelse i trädgård, natur och möten med andra människor ska vara en självklarhet. Likaså kulturaktiviteter och möten över generationsgränser. Läkemedelsgenomgångar ska göras regelbundet, för att undvika onödig eller felaktig medicinering.

Omsättningen av personal inom äldreården är mycket hög. Lidingö stad ska vara en omtyckt och eftertraktad arbetsgivare för vårdpersonal. Vi vill att staden ska erbjuda bra arbetsvillkor, konkurrenskraftiga löner och kompetensutveckling. Andra viktiga pusselbitar för att locka och behålla personal är att lösa bostadsfrågan, en bra kollektivtrafik och att göra försök med arbetstidsförkortning och sabbatsår.

Närhet till vård och omsorg är viktigt för både de som har behov av hjälp och deras anhöriga. I dag saknar Lidingö en närakut. Barn och ungdomspsykiatri, BUP, ligger också utanför kommunen. Vi vill att de ska finnas på ön, precis som det i dag finns ett Lidingö Hospice för vård i livets slutskede. Staden ska vara fortsatt garanterad för att det även i fortsättningen finns ett hospice med god kvalitet på eller nära Lidingö.

Oavsett om man väljer privat eller kommunal omsorg så ska den ha god kvalitet. Kommunen måste i högre grad kunna påverka kvaliteten på de omsorgsboenden som erbjuds Lidingös äldre invånare enligt Lagen om valfrihetssystem, LOV. Staden bör utreda om en kommunal inspektör för äldreomsorgen behövs.

4. Tillgängligt samhälle

Personer med exempelvis rörelse- eller synsvårigheter möter fortfarande många hinder i samhället, så som trottoarkanter, snöröjning och trappor. Alla funktionsvariationer syns dock inte utanpå. Det kräver nytänkande i samhällsplaneringen. Tillgängligheten behöver ständigt utvecklas. Ett tillgängligt samhälle blir ett bättre samhälle för alla. En kommunal handlingsplan ska finnas för att identifiera och avhjälpa hinder för god tillgänglighet i stadsmiljön, naturen och stadens verksamheter.

Alla ska kunna vara delaktiga i samhället, oavsett funktionsvariation eller social situation. Staden ska erbjuda meningsfulla aktiviteter, mötesplatser, stöd och omsorg till människor som har svårt att klara sig själva. Det ska vara enkelt att få tillgång till stadens stöd. Förebyggande och uppsökande arbete och jourverksamheter behöver utvecklas. För många som behöver hjälp räcker det inte med tidsbokning på kontorstid. Akuta situationer behöver kunna lösas direkt. Det är också bättre på lång sikt då fler har chans att få hjälp och stöd tidigt.

5. Tryggt Lidingö

På Lidingö begås färre brott än i de flesta andra kommuner, ändå känner sig fler otrygga här. Staden ska planera för att utemiljöer upplevs välkomnande och trygga. Den samverkan som finns mellan staden, polisen och allmänheten ska fortsatt utvecklas. Det gäller framförallt förebyggande av bostadsinbrott, det enda brott på Lidingö som ökar. Att få inbrott i sitt hem ger en stor känsla av otrygghet.

Lidingö har dock sina problem. Våld i nära relationer och droger bland unga är några saker som kommunen behöver arbeta mer med. Det ska vara enkelt att söka hjälp om man är utsatt för våld eller trakasserier i hemmet. Staden ska också arbeta förebyggande och strategiskt tillsammans med hela samhället för att tidigt kunna hjälpa unga som riskerar att fastna i drogmissbruk. Att vara hemlös eller tiggare är en utsatt position. Staden ska ha ett aktivt och uppsökande arbete för att ge människor den hjälp och stöd de har behov av och rätt till. Det är en bättre väg att gå än att förbjuda tiggeri eller köra bort hemlösa.

Lidingös ungdomar utmärker sig för sitt bruk av alkohol och narkotika. Exempelvis har var fjärde gymnasieelev testat cannabis. I Stockholmsenkäten 2018 framkom det att Lidingö har särskilt hög alkoholkonsumtion bland gymnasiepojkar i årskurs 2 i jämförelse med andra kommuner i länet.

Kommunen måste arbeta aktivt för att skapa ett samhälle som är tillgängligt för alla.

Hållbara resor

Riksdagen har beslutat om nationella mål för att minska våra koldioxidutsläpp. Lidingö stad ska ta sitt ansvar för klimatet. Det hållbara resandet måste öka och bilismen minska. I stället behövs satsningar på kollektivtrafik, gång- och cykelvägar. Det skapar en mer människovänlig stad med mindre trängsel, barriärer och buller.

1. Bättre kollektivtrafik

Lidingöbanan är i dag fortfarande dragen för att tillfredsställa behoven hos AGA-arbetarna för hundra år sedan. En modern dragning för nutida resenärer bör istället gå igenom Lidingö centrum. På så sätt kan Lidingö centrum bli den centrala plats som våra invånare behöver, istället för att tvingas resa långa omvägar till Ropsten för att byta buss.

Den gamla Lidingöbron ska under nästföljande år bytas ut mot en ny tåg-, cykel- och gångbro. Den nya bron måste främja dagens och morgondagens resor med kollektivtrafik. En hög bro med dubbelspår skulle möjliggöra en framtida tunnelbanestation i Lidingö centrum och ge Lidingöborna helt andra möjligheter att resa hållbart.

Norra ön har en dåligt utbyggd busstrafik. En ny stombusslinje till Lidingö centrum och Ropsten med tät turtrafik behövs för att serva de invånare som bor där. Det ska också vara enkelt att åka buss mellan olika delar av ön till stadsdelscentra, idrottsanläggningar, skolor och vård.

Vattenvägen till Lidingö är dåligt utnyttjad. Färjetrafiken till omgivande kommuner behöver utvecklas. Även en stadslinbana till Stockholm, Nacka och vidare mot Värmdö är ett möjligt, bra och billigt alternativ till fler motorleder och bilträngsel – och är på gång i bland annat Göteborg.

2. Cykling och gång

Fler människor som går och cyklar är ett av de snabbaste och billigaste sätten att minska utsläppen från resandet. Cykel- och gångbanor, även pendelcykelbanor, ska prioriteras i nya satsningar på vägnätet. De ska vara trygga trafikmiljöer och helst separerade för trafikslagen. Cykelvägarna behöver byggas ut för att binda ihop olika delar av ön och koppla Lidingö till regionen. Elever ska kunna gå och cykla trafiksäkert till och från skolan.

Snöröjning ihop med saltning, så kallad sopsaltning, av cykelbanor vintertid har gjort att fler har kunnat cykla även när det är snöväder. Det har också visat sig underlätta för gående. Sopsaltning bör utökas till att gälla för fler av Lidingös större cykelbanor än i dag.

Stödsäkra pendlarparkeringar för cyklister bör sättas upp och förseas med tak och trygg belysning. Även belysning och skyltning kan förbättras. Fler cykelpumpstationer behövs på lämpliga platser.

3. Parkering

Trots att det finns många parkeringsplatser på Lidingö upplever bilägare att det är svårt att parkera. Därför ska staden sluta att subventionera gratis bilparkering. I hela Stockholmsregionen har betalparkeringsinförts för att minska trängseln, nu är det hög tid för Lidingö att följa efter.

Det finns inget som är gratis. Lidingöborna betalar via skattsedeln och bostadskostnaden mer än den genomsnittlige stockholmaren för sina avgiftsfria parkeringsplatser. De kommunala byggreglerna tvingar byggherrar att upplåta mycket plats åt parkeringsplatser och bygga oanvända, dyra garage. Dessutom används kommunens gratisparkeringar även av långtidsparkerande bilister från Storstockholm. Det får alla boende vara med och betala, oavsett bilägande eller inte. Det är inte hållbart för framtiden.

Tullstationerna i Ropsten bör placeras så att det underlättar pendlarparkering och att avgiftsfritt hämta och lämna passagerare. Att enkelt kunna byta trafikslag hjälper Lidingöbor att minska sitt bilanvändande. Staden bör planera för fler pendlarparkeringar och samutnyttjande av parkeringsplatser på butiksparkeringar och liknande.

Växande näringsliv

En levande stad behöver ett livskraftigt lokalt näringsliv. Det som bidrar till växtkraft är att det finns god tillgång på bostäder, skolor, förskolor och omsorg, bra kollektivtrafik och att staden stödjer företagens möjligheter. Därför vill vi att centrum och stadsdelscentra ska utvecklas. Då ökar även företagens möjligheter att växa och anställa. Med en stark lokal arbetsmarknad minskar även resebehov och klimatpåverkan.

1. Företagsinkubatorer

De ska vara enkelt att starta och driva företag på Lidingö. Det finns många små företag på Lidingö som vill växa, men saknar förutsättningar eller kunskap för det. Starthjälp kan behövas. Med en företagsinkubator kan intresset för entreprenörskap ökas och fler kan få del av praktisk kunskap kring företagande, där nystartade företag kan få kvalificerad rådgivning, nätverk och lokaler. Särskilt fokus bör läggas på de samhällsgrupper som är underrepresenterade bland företag som växer, såsom kvinnliga företagare, unga och nyanlända.

2. Samverkan med högskolan

Lidingö ligger nära flera högskolor. I dag är Linköpings universitet etablerat på ön. Det finns flera lämpliga områden för etableringar av

högskolor längs vår tänkta aveny mellan Lidingö centrum och Larsberg. Med många högutbildade invånare och bra skolor kan vi etablera oss som en kunskapskommun. Samverkan mellan högskolor, kommun och lokalt näringsliv kan med kommunens hjälp bidra till bildandet av nya företagskluster och en starkare lokal arbetsmarknad. Det skulle också kunna leda till fler sommarjobb, praktik och förstajobb för unga. Staden behöver också planera för att bygga fler studentbostäder.

3. Grön ekonomi

Staden ska verka för en grön ekonomi. Det betyder att stadens ekonomiska beslut alltid ska tas ur ett långsiktigt perspektiv för ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Det gäller både stadens egna verksamheter som upphandlingar och andra avtal.

Staden ska alltid ha höga etiska, sociala, miljö- och klimatkrav i sina investeringar, inköp och upphandlingar. Några saker som bör utredas är en grön lokal utvecklingsfond för hållbarhetsprojekt och gröna obligationer för att låna pengar till miljö- och klimatsatsningar. På sikt bör staden ta fram en hållbarhetsredovisning.

Vi vill att den kommunala inkomstkatten är på en rimlig nivå, sett till nyttan för Lidingöbon. Staden ska ha låg skuldsättning och placera finansiella medel med låg risk, etiskt och miljömässigt ansvarsfullt. Avgifter uppmuntrar till miljökloka val och bidrar till största möjliga miljönytta. Staden verkar för social inkludering och bättre folkhälsa, genom ekonomiskt bistånd och avgiftsreduktioner efter behov.

Jämställt och jämlikt Lidingö

Lidingö stad ska vara en föregångare i jämställdhet och jämlikhet. Lika villkor och löner ska vara ett prioriterat mål i stadens verksamheter. Alla tendenser till förtryck och trakasserier ska motverkas och förebyggas.

1. Jämställd idrott

På Hälsans Ö ska alla människor ha möjlighet till en tillfredsställande fritid. Begränsningar bör inte förekomma på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder. Barn ska kunna träna och tävla mer tillsammans, oberoende av könsuttryck.

Oavsett kön ska barn ha likvärdiga förutsättningar för träning och tävling. Det ska finnas tillgång till kompetenta tränare och ledare, liksom anläggningar, träningstider och ekonomiska resurser. Bland idrottsledare och i styrelser ska det finnas en balanserad representation av könen. Jämställdhet ska genomsyra alla verksamhetsområden.

Staden bör utreda om stödet till idrotten fördelas jämställt. Staden ska ge stöd till föreningslivet både ekonomiskt, genom anläggningar och

utbildning. Det senare i till exempel frågor kring tillgänglighet, jämställdhet och HBTQ. Staden ska också kunna ställa krav på föreningslivet i dessa frågor.

HBQ är en förkortning för homosexuella, bisexuella, transpersoner och queera uttryck.

2. HBTQ-certifiera stadens verksamheter

Verksamheter som erbjuder vård och omsorg bör bemöta människor med kunskap och respekt utifrån ett HBTQ-perspektiv. Även om Sverige har kommit långt i att motverka diskriminering av personer utifrån sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck, är det fortfarande långt kvar innan offentligt drivna verksamheter till fullo efterlever vår lagstiftning och vårt skydd mot diskriminering.

Unga HBTQ-personer uppvisar sämre psykisk hälsa än den övriga befolkningen. Aktuell forskning visar att risken för ohälsa stiger väsentligt i miljöer där fördomar och trakasserier förekommer. Samtidigt har regioner och organisationer som aktivt arbetar med mångfald en positiv ekonomisk tillväxt och utveckling. Aktivt arbete för ett inkluderande samhälle bidrar följaktligen till både friska och engagerade människor och till ökad tillväxt.

För att främja respekt och tolerans är det viktigt att arbeta med att höja kunskapsnivåerna inom de av stadens verksamheter som bemöter människor. Att HBTQ-certifiera verksamheter är ett bra verktyg som innefattar en genomförandeplan med utbildningsinsatser och internt utvecklingsarbete. Målsättningen måste vara att samtliga anställda ska ha en kunskapsnivå motsvarande grundutbildning i HBTQ-frågor, samtidigt som staden bör arbeta aktivt och kontinuerligt för att skapa en öppen och inkluderande arbetsmiljö.

Alla stadens verksamheter bör ha en plan för att motverka diskriminering utifrån sexuell läggning, könsuttryck eller könsidentitet. Särskilt fokus bör läggas på dem som arbetar direkt mot unga, såsom förskolor, skolor, elevhälsa, familjerådgivningar och mottagande av nyanlända. Men också verksamheter som äldreboenden, hemtjänst och bibliotek.

Lyssna på Lidingöborna

Demokratin behöver ständigt förnyas och utvecklas. I ett demokratiskt samhälle ska alla ges lika möjligheter att kunna delta i den demokratiska processen. Politiken behöver bli bättre på att lyssna på Lidingöborna. Både unga och andras röster behöver stärkas. Vi vill utveckla demokratin mellan valen på Lidingö.

Förtroende för politiken och demokratin uppstår när det är enkelt att delta i beslut och förstå dem. Förtroendevalda ska vara goda förebilder, ha en respektfull samtalston och återhållsamhet i arvoden och förmåner.

Det ska finnas god insyn i all verksamhet som drivs med skattemedel, oavsett utförare. Kommunala och privata utförare av tjänster ska ha likvärdiga villkor. Det ökar även allmänhetens förtroende. Vi vill att kommunfullmäktiges revisorer granskar politikens och stadens arbete ofta. Eventuella missförhållanden kan lättare upptäckas om staden har en whistleblower-funktion dit stadens anställda kan vända sig anonymt.

Alla partier ska ha rätt till insyn i kommunens verksamhet. För att företrädarna ska kunna lägga tid på det politiska arbetet ska resurser och arvoden stå i proportion till det mandat som väljarna ger i valen. Varje parti bör själva få avgöra hur sådant stöd ska användas och fördelas.

1. Medborgardialoger

De politiska besluten blir bättre om de som berörs av dem också får vara delaktiga. Det minskar också risken för överklaganden vid byggnation. Staden kan bli bättre på att genomföra medborgardialoger innan beslut tas och genomförs.

Ett sätt att utveckla stadens dialog med medborgarna, är att ha samråd i början på beslutsprocesserna istället för när förslagen nästan är färdiga. Medborgarpaneler kan tillsättas för att politiker och stadens tjänstemän snabbt ska få återkoppling på förslag. Tillfälliga eller permanenta medborgarkontor i stadsdelarna skulle kunna sänka trösklarna för människor att ta kontakt med kommunen, och för kommunen att få kontakt med människor där de bor.

2. Demokratidag

Vi vill att staden ska bjuda in till en årlig demokratidag i stadshuset. Den demokratiska processen kan bli tydligare för Lidingöborna genom möten med politiker och stadens tjänstemän. Aktuella frågor kan tas upp i seminarier, utställningar och frågestunder. Med hjälp av möten minskar också risken för misstag eller missnöje med beslut.

3. Medborgarförslag och allmänhetens frågestund

Medborgarförslag ger de folkvalda möjlighet att ta ställning till frågor som är viktiga för allmänheten. Samma sak med allmänhetens frågestund. Både frågor och förslag ska kunna ställas och läggas via stadens hemsida, medborgarkontor eller stadens reception. Men också vid kommunfullmäktige i samband med dess möten.

4. Rösträtt vid 16 år och ungdomsfullmäktige

Vi vill att Lidingö ska ansöka om att bli försökskommun med rösträtt för 16-åringar i kommunalvalet. Många kommunfrågor berör särskilt ungas liv, så som skola, kultur och fritid. I dag är den genomsnittliga rösträttsåldern 20 år. Den statliga demokratiutredningen föreslog 2016 att kommuner skulle ge sextonåringar rösträtt, i syfte att stärka ungas möjligheter till inflytande.

Därför vill vi också inrätta en ungdomsfullmäktige för att öka kunskapen om politiken och fånga upp viktiga frågor för unga.

5. Starkare kommunfullmäktige

I kommunfullmäktige sitter de folkvalda som väljs vart fjärde år. I dag är fullmäktige ofta reducerat till ett debattforum. Besluten är tagna långt tidigare. Miljöpartiet vill stärka fullmäktiges inflytande. Vi vill att fullmäktige blir mer aktivt i de långsiktiga frågorna som handlar om Lidingös framtid. Exempel är översiktsplaner, långsiktiga visioner och principiella ställningstaganden. Kommunfullmäktige ska också hantera större avvikelser från budget under året.

Vi vill utöka Lidingös 51 ledamöter i kommunfullmäktige till 61. På så sätt får Lidingöborna en bättre representation.

Ett jämställt och delat gruppleaderskap ska vara en möjlighet för de partier som väljer det. Två personer ska kunna dela på gruppleaderskapet i fullmäktige – det är inte möjligt i dag.

Resurserna till partierna måste bli mer jämnt fördelad. Varje parti och företrädare ska ha möjlighet att företräda sina väljare och Lidingöborna på ett bra sätt. Det skulle stärka demokratin. Vi vill ha ett högre grundstöd vilket skulle gynna mindre partier med få mandat.

För att upprätthålla förtroendet för demokratin ska arvoden till förtroendevalda vara skäliga. Ingen ska ersättas med mer än en riksdagsledamots lön.

Vänster till höger: Jan Fjellander, Sebastian Smidemo, Sofia Hallström, Patrik Sandström, Sanne Welin, Anna Odén.

Foto: Orlando Boström.

Våra kommun-politiker

Det här är Miljöpartiets toppkandidater som går till val på att driva grön politik i Lidingö.

Sofia Hallström är journalist och civilekonom, politisk gruppleddare och brinner för en medmänsklig politik kring såväl flyktningmottagande som HBTQ-frågor. **Patrik Sandström** är svensklärare, politisk gruppleddare och vill se ett Lidingö som tar ansvar: för skola, naturskyd och nyanlända. **Anna Odén** driver ett bokförlag, sitter i Tekniska och fastighetsnämnden och kommer att arbeta hårt för att göra Lidingö till en mer mänsklig och klimatsmart ö. **Jan Fjellander** är pensionerad journalist som satte sina första politiska spår på 1960-talet och har luppen fäst på Lidingös bortglömda miljöfrågor. Biologen **Sanne Welin** sitter i Miljö- och stadsbyggnadsnämnden och har bättre pejl än de flesta på vad vi måste göra för vår miljö och klimatet. **Sebastian Smidemo** är butiksbiträde och har ett varmt engagemang för att alla barn och unga ska få de rätta förutsättningarna i skolan.

Vill du diskutera vår politik? Hör av dig till oss på lidingo@mp.se

Våra toppkandidater i Lidingö

1. Sofia Hallström

38 år, journalist & civilekonom, Torsvik

Hjärtefrågor: "Jämlikhet, social rättvisa och HBTQ-frågor ligger nära mitt hjärta, liksom djurrätt och klimat. Men också smart stadsplanering."

2. Patrik Sandström

53, lärare, Gångsätra

Hjärtefrågor: "En levande och klimat-smart stad, skydd av natur och djur, en skola med lust att lära och ett bra flyktingmottagande."

3. Anna Odén

53 år, förläggare & AD, Sticklinge

Hjärtefrågor: "En mänsklig, levande och klimatsmart stad med en klimatplan, bättre kollektivtrafik, fler cykelvägar och naturreservat."

4. Jan Fjellander

76 år, journalist, Hersby

Hjärtefrågor: "Ett flyktingmottagande värdigt R Wallenbergs födelseort. Ungdomsfullmäktige med en röst in i politiken. Lidingös klimatplan."

5. Sanne Welin

24 år, biolog, Näset

Hjärtefrågor: "För mig är miljö- och klimatfrågor viktigast under detta val, jag önskar se Lidingö utvecklas som en klimatsmartare kommun."

6. Sebastian Smidemo

26 år, butiksbiträde, Skärsätra

Hjärtefrågor: "Jämlikhet, psykisk ohälsa, djur och klimatfrågor, skola och jobb. Utanförskap – vi måste få in fler i samhället."

